

Complexnummer: 519372

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

De Geldersche Toren

Aantal complexonderdelen

11

Monumentnummers van complexonderdelen

42135, 519374, 519375, 519376,
519377, 519378, 519380, 519381,
519382, 519383, 521798

Woonplaats

Spankeren

Gemeente

Rheden

Provincie

Gelderland

Hoofdadres van hoofdobject

Zutphensestraatweg 10, 6956 AC Spankeren

Complexomschrijving

Inleiding

HISTORISCHE BUITENPLAATS "DE GELDERSCHE TOREN" voor zover gelegen op het grondgebied van de gemeente Rheden. De historische buitenplaats De Geldersche Toren ligt in de uiterwaarden ('de Spankerense weilanden') bij het dorp Spankeren. Direct achter het huis mondt de Laag Soerensebeek uit in de IJssel. De toren wordt reeds in de Middeleeuwen vermeld. Het beschermde deel van de buitenplaats ligt hoofdzakelijk in de gemeente Rheden; een zeer klein deel behoort tot de gemeente Brummen.

De historische buitenplaats omvat de volgende beschermde onderdelen die op het bijbehorende kaartje met een letter zijn aangegeven: hoofdgebouw (A); koetshuis (B); orangerie (C); dienstwoning (D); schuur (E); dienstwoning (F); brug over de Soerense Beek(G), gelegen op het grondgebied van de gemeente Brummen; stuw (H); keer- annex inlaatsluis (I); keer- annex inlaatsluis (J); historische parkaanleg (K), grotendeels gelegen op het grondgebied van de gemeente Rheden en voor een klein deel op het gebied van de gemeente Brummen. De kassen zijn voor de bescherming van ondergeschikt belang. Op de loods is de bescherming niet van toepassing.

In 1718 werd de buitenplaats in kaart gebracht. Zij was toen eigendom van de familie Van Rhemen (Van Broeckhuijsen). De bezittingen omvatten destijds het merendeel van de Spankerense weilanden alsmede bouwland aan de andere zijde van de doorgaande weg en gronden aan de Brummense zijde van de Laag Soerensebeek. Het

huis was vanaf de doorgaande weg (tussen Zutphen en Arnhem) bereikbaar via een lange, rechte laan en lag op een grotendeels omdijkt en omgracht terrein. Binnen de dijken was sprake van een eenvoudige, formele (barokke) aanleg. De toren lag rondom in het water aan een voorplein met twee bijgebouwen. Aan weerszijden van de oprijlaan lagen weilanden en, dicht bij het huis, boomgaarden.

De kadastrale minuut van 1832 geeft in hoofdlijnen hetzelfde beeld. De inrichting van het omgrachte terrein is minder gedetailleerd weergegeven en lijkt licht gewijzigd. Het bijgebouw aan de zuidoostzijde is inmiddels afgebroken. Het andere bijgebouw is wellicht het koetshuis.

Uit de literatuur blijkt dat naar ontwerpen van H. van Lunteren (1780-1848) en zijn zoon S. van Lunteren (1813-1877) in de jaren 1844-1846 de omgeving van het huis werd gewijzigd in een meer landschappelijke aanleg terwijl tevens het koetshuis werd vernieuwd. Het plan van Van Lunteren behelsde waarschijnlijk voornamelijk de herinrichting van het omgrachte terrein en het bosperceel ten noorden van de boomgaard alsmede de aanleg van een tweede, met beuken beplante, gebogen oprijlaan. Deze deels langs de Laag Soerensebeek aangelegde laan is ingetekend op de topografische kaart van 1846. (Omdat de ontwerpen wellicht niet bewaard gebleven zijn, is (nog) niet bekend wat deze herinrichting precies inhield).

In 1863 werd Alexander van Rhemen de nieuwe eigenaar. Na zijn huwelijk in 1867 vatte hij het plan op om de toren te gaan bewonen, waartoe in 1868 de in verval geraakte toren naar ontwerp van de architect Jan Brink Evers (1817-1890) uit Ellecom vanaf de eerste verdieping geheel nieuw werd opgebouwd. De vernieuwing bleef niet beperkt tot de toren. In de laatste decennia van de 19de eeuw werden voorts binnen het omdijkte/omgrachte terrein een nieuw koetshuis (ca 1870), een dienstwoning (tuinmanswoning ?) en een orangerie (beide 1880) gebouwd. Het oude koetshuis aan het voorplein werd afgebroken. Direct buiten de omgrachting verrees een schuur (ca 1870) en een tweede dienstwoning (ca 1885-1895).

Ook de waterhuishouding rondom het huis werd vermoedelijk in de tweede helft van de 19de eeuw verbeterd. Enkele werken (stuwen, sluizen en duikers) dateren mogelijk uit deze periode. Een brug over de Laag Soerensebeek in de tweede oprijlaan werd in 1872 gebouwd.

Het deel van het landgoed dat onder de bescherming valt bestaat uit het deels omdijkte/omgrachte terrein met de daarop en direct daarbij gelegen hoofd- en bijgebouwen alsmede de beide oprijlanen met de daartussen, en direct daaraan, gelegen landerijen.

Korte beschrijving van de huidige toestand

Het complex vormt een markant element in het open uiterwaardengebied van Spankeren met weilanden, kolken en een oude 'loop' van de IJssel. Vanaf de Zutphensestraatweg voert een rechte, met forse eiken beplante, oprijlaan naar de Geldersche Toren. Vanaf de toren gezien is de laan als een zichtas gericht op de toren van de N.H. kerk van Spankeren. Aan weerszijden van de oprijlaan liggen bouw- en weilanden en, dicht bij het huis, aanzienlijke restanten van de oude (hoogstam-)boomgaarden. Aan de zuidzijde wordt de boomgaard begrensd door een bomenrij (populieren ?) Ten noorden van de boomgaarden ligt een bosperceel met een grotendeels dichtgegroeid, eenvoudig, padenstelsel. De tweede, gebogen, oprijlaan is met beuken beplant.

Ten zuidwesten van de toren staan aan de buitenzijde van de omgrachting een schuur en een dienstwoning met daartussen een moderne loods. Het terrein rondom de toren is aan de zijde van de IJssel bedijkt. De dijk aan de

zuidzijde is beplant met een dubbele rij eiken. De grachten, deels verbreed tot vijvers, worden gevoed door de Laag Soerensebeek. Het waterpeil kan geregeld worden door middel van kleine stuwen en sluizen. Midden op het terrein staat de toren, aan alle zijden omringd door water. Voor de toren ligt een afgerond plein, met in het midden een gazon. Aan de zuidzijde van het plein staan de orangerie en een dienstwoning, met daarachter een door hagen omgeven moestuin met kassen en een, deels als laan aangeplante, boomgaard. Vanuit de moestuin leidt een pad door een tweetal, van elders afkomstige, poorten met twee kolommen naar een trap aan de gracht. Ten noordoosten van de toren staat het koetshuis, thans voornamelijk in gebruik als woning. In de grote vijver achter de toren ligt een eiland, bereikbaar via een kleine, vaste brug. Het binnen de gracht gelegen terrein aan de noordzijde van de toren is ondermeer beplant met oude eiken en platanen en betreft mogelijk een restant van de landschappelijke aanleg van Van Lunteren.

Omschrijving

Het hoofdgebouw (A) is opgetrokken in middeleeuwse trant met neogotische en neoromaanse elementen naar ontwerp van de architect Jan Brink evers uit Ellecom. Het ca.1870 gebouwde koetshuis (B) vormt, althans voor wat betreft de voorgevel, een goed voorbeeld van het Neo-Classicisme dat geïnspireerd lijkt te zijn door het werk van de architect Claude Nicolas Ledoux. De architect van het koetshuis evenals die van de overige bijgebouwen is vooralsnog niet bekend. Het is evenwel niet onwaarschijnlijk dat ook deze van de hand van Jan Brink Evers zijn. Een uitzondering zou de dienstwoning aan de buitenzijde van de omgrachting kunnen zijn aangezien deze mogelijk eerst na de dood van Brink Evers tot stand kwam. De kolossale orangerie (C) en de naastgelegen dienstwoning (D) zijn beide voorbeelden van het Eclecticisme uit de jaren rond 1880 waarbij sprake is van een classicistische hoofdopzet. Beide gebouwen zijn door een ca.1930 gebouwde dubbele garage met tuinkamer met elkaar verbonden. De tot het moestuintype behorende orangerie valt onder meer op door de bijzondere stucdecoraties boven de deuren van de zuidgevel. Verder is de orangerie gebouwd met een keuken en eetkamer aan de noordzijde en een plantenruimte aan de zuidzijde. De aanwezige keuken was noodzakelijk omdat de keuken van het hoofdhuis twee maal per jaar onder water liep. De eenvoudige tot het hallehuistype behorende aan de buitenzijde van de omgrachting gelegen schuur (E) is gebouwd op een traditionele wijze. Karakteristiek voor de bouwtijd zijn de keperboogjes boven de stalramen in de voor- en achtergevel. De iets verder gelegen dienstwoning (F) vormt een goed voorbeeld van het Eclecticisme van de late negentiende eeuw. Met name de bijzonder rijk uitgevoerde voorgevel die voorzien is van gesneden kapitelen, ajourwerkpanelen en stucdecoraties valt in deze op. De brug (G) in de gebogen oprijlaan is uitgevoerd met neogotische smeedijzeren hekjes waarvan het hekwerk aan de oostzijde verdwenen is. De waterbouwkundige werken (H, I en J) zijn eenvoudig van aard en in baksteen uitgevoerd.

Waardering

HISTORISCHE BUITENPLAATS "DE GELDERSCHE TOREN"

Architectuurhistorische waarden:

- Het complex is van belang vanwege de hoogwaardige esthetische kwaliteiten, de gaaf bewaarde hoofdvormen, de bijzondere en rijke detaillering alsmede het materiaalgebruik van de diverse bouwwerken.
- Het complex is van belang als bijzonder voorbeeld van een historisch gegroeid in de kern middeleeuws kasteelcomplex waarvan de bebouwing in de huidige vorm grotendeels uit de laatste decennia van de 19de eeuw dateert. Het complex biedt een goed en bijzonder overzicht van de diverse bouwstijlen uit de late negentiende eeuw

zoals het Neo-Classicisme, Neo-Gotiek en het Eclecticisme.

- Het complex is van belang vanwege de nog aanwezige interieuronderdelen van het hoofdgebouw en de diverse bijgebouwen waardoor sprake is van een bijzondere samenhang tussen interieur en exterieur.
- Het complex is van belang voor het oeuvre Jan Brink Evers tot wiens belangrijkste werk het complex gerekend kan worden.
- Het complex is van belang vanwege het park met oude beuken en eiken dat nog waardevolle elementen bezit van een oude eenvoudige barokke aanleg en daarnaast nog waardevolle elementen, waarschijnlijk naar ontwerp van H. en S. van Lunteren, in de Engelse Landschapstijl uit de het midden van de negentiende eeuw.

Stedebouwkundige waarden:

- Het complex is van belang vanwege de bijzondere betekenis van het complex, door de situering in het open uiterwaardengebied van de IJssel ten oosten van Spankeren, voor het aanzien van dit gebied. Het complex vormt een beeldbepalend onderdeel van dit historisch gegroeide gebied.
- Het complex is van belang vanwege de hoogwaardige kwaliteit van de bebouwing en de historisch-ruimtelijke relatie met de groenvoorzieningen, wegen in het bijzondere de dijken, grachten en de ten behoeve van de waterhuishouding opgetrokken bouwwerken.

Cultuurhistorische waarden:

- Het complex is van belang als bijzondere uitdrukking van de rol die de buitenplaats eeuwenlang gespeeld heeft in onder meer de sociaal-economische ontwikkeling van dit gebied.
- Het complex vormt een bijzonder goed voorbeeld van een buitenplaats (in de huidige vorm) uit het derde kwart van de negentiende eeuw waarbij de diverse functioneel hiermee verbonden onderdelen bewaard zijn gebleven.
- Het complex is van belang als bijzondere uitdrukking van typologische ontwikkelingen. Dit betreft zowel de ronde woontoren als de diverse bijgebouwen.

Monumentnummer*: 42135

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 27 januari 1970
Kadaster deel/nr: 82971/96

Monumentnaam**

Gelderse Toren

Complexnummer

519372

Complexnaam

De Geldersche Toren

Woonplaats*

Spankeren

Gemeente*

Rheden

Provincie*

Gelderland

Straat*

Zutphensestraatweg

Nr*

10

Toev.*

Postcode*

6956 AC

Woonplaats*

Spankeren

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Dieren

Sectie*

R

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

1340

Rijksmonumentomschrijving**

De "Gelderse Toren". In oorsprong zware, ronde verdedigingstoren, door Karel van Gelre in 1535 aan de Yssel gebouwd. In 1868 tot op de eerste verdieping afgebroken en in romantische vormen herbouwd.

Fraaie parkaanleg; oprijlaan met oude eiken. Rond de toren een gracht.

Fraai gebouw van eenvoudige doch harmonische architectuur en van oudheidkundige waarde.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Monumentnummer*: 519374

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 september 2001
Kadaster deel/nr: 82946/188

<i>Complexnummer</i>	<i>Complexnaam</i>					
519372	De Geldersche Toren					
<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>				
Spankeren	Rheden	Gelderland				
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Zutphensestraatweg	6		6956 AC	Spankeren		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>		
Dieren	R			1051		

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

DIENSTWONING (D) in eclectische trant uit 1880.

De woning heeft een rechthoekige plattegrond en in kruisverband gemetselde gevels met een omlopende hardstenen plint. De gevelhoeken aan de voorzijde worden geaccentueerd door gepleisterde lisenen met horizontale voegen. Ter plaatse van deze lisenen is het omlopende hoofdgestel gekornist. Het hoofdgestel zelf bestaat uit een geprofileerde architraaflijst, een fries met verticale insnijdingen en een geprofileerde kroonlijst met guttae. Het afgeplatte schilddak is met leien belegd en heeft op het flauw hellende bovengedeelte een gemetselde schoorsteen. Op het voorschild bevindt zich een Oeil de Boeuf.

De VOORGEVEL heeft een symmetrische indeling met een ingangspartij in het midden. Deze ingangspartij bestaat uit een hoge paneeldeur in een kozijn met een geprofileerd kalf en een decoratief en licht getoogd bovenlicht. Aan weerszijden van de deur bevindt zich een empire raam met bovenlicht, met decoratieve roedenverdeling. De ramen hebben dezelfde vormgeving als in de orangerie. De muuropeningen worden afgesloten door strekken met van plantenmotieven voorziene geboortestenen. Onder de ramen is de plint verhoogd en voorzien van bladmotieven.

Tegen de LINKER ZIJGEVEL bevindt zich de in 1930 aangebouwde garage met tuinkamer. Deze garage heeft aan de ingangszijde twee grote dubbele paneeldeuren en aan de hogere tuinzijde een vijftal stolpramen met tegeldorpels. Boven de tuinkamer bevat de gevel een 2-ruits raam.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De ACHTERGEVEL is op de begane grond gedeeltelijk uitgebroken en opnieuw gevuld met een houten? muurbekleding. Op de begane grond zijn ook nieuwe vensters en deuren ingebroken. Op de verdieping bevinden zich nog twee oorspronkelijke getoogde ramen in de vorm van een liggende rechthoek. De ramen hebben een decoratieve roedenverdeling.

De RECHTER ZIJGEVEL wordt voor een groot deel aan het oog onttrokken door aangebouwde kassen en schuren. Op de verdieping is de gevel blind.

Waardering

DIENSTWONING in eclectische trant uit 1880.

Architectuurhistorische waarden:

- Het object is van belang vanwege de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp, de gaaf bewaard gebleven hoofdvorm, de detaillering en het materiaalgebruik. De woning is in hetzelfde jaar als de orangerie gebouwd en heeft eenzelfde detaillering van de gevels en de ramen. Hoewel de achtergevel van het huis ingrijpend is gewijzigd vormt het geheel een goed bewaard gebleven ensemble.

- Het object vormt een goed voorbeeld van Eclecticisme in nog door het Neo-Classicisme beïnvloede hoofdvorm.

Stedenbouwkundige waarden:

- Het object vormt een onderdeel van de buitenplaats de Geldersche Toren en heeft een duidelijke situeringswaarde die voortkomt uit de ligging van de toren en de bijgebouwen ten opzichte van elkaar en van de omgeving. De markant aanwezige toren vormt met tuin en bijgebouwen een duidelijke eenheid. Als zodanig heeft de woning ook een ensemblewaarde met de overige bijgebouwen, maar vooral met de naastgelegen orangerie waar deze door middel van een in 1930 gebouwde garage mee verbonden is. Ook dit tussenlid valt onder de bescherming. De woning is functioneel gezien onlosmakelijk met de buitenplaats de Geldersche Toren verbonden.

Cultuurhistorische waarden:

- het object is van typologisch belang als voorbeeld van een laat-negentiende eeuwse dienstwoning op een landgoed.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Dienstwoning(K4)

Monumentnummer*: 519375

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 september 2001
Kadaster deel/nr: 82946/174

<i>Complexnummer</i>		<i>Complexnaam</i>					
519372		De Geldersche Toren					
<i>Woonplaats*</i>		<i>Gemeente*</i>		<i>Provincie*</i>			
Spankeren		Rheden		Gelderland			
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>	
Zutphensestraatweg	10		6956 AC	Spankeren			
Zutphensestraatweg	12		6956 AC	Spankeren			
<i>Kadastrale gemeente*</i>		<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>		<i>Appartement</i>		<i>Grondperceel</i>
Dieren		R					1172
Dieren		R					1340

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving

KOETSHUIS behorend bij de historische buitenplaats "De Gelderse Toren". Het gepleisterde pand is gebouwd op een nagenoeg vierkante plattegrond en heeft één bouwlaag onder een afgeplat schilddak met gebroken schilden, gedekt met gesmoorde Hollandse pannen. De gevels worden afgesloten door bakgoten met uitzondering van de voorgevel die afgesloten wordt door een geprofileerde kroonlijst waarin de goot is opgenomen.

De VOORGEVEL heeft een symmetrische indeling in vijf traveeën waarvan drie traveeën op- genomen zijn in een licht vooruitspringend en hoger opgetrokken middenrisaliet. De plint is uitgevoerd in hardsteen. De middelste travee, die even breed is als de zijtraveeën, wordt afgesloten door een aan een fronton refererende puntgevel. De hoeken van de middentravee zijn voorzien van een blokbepleistering die doorloopt tot de latei onder het halfronde venster boven de dubbele tuindeuren. Het venster is voorzien van een raam met een radiaalvormige roedenverdeling. De verlaagde tuindeuren bevinden zich op de plaats van de oorspronkelijke dubbele staldeuren. De twee traveeën aan weerszijden van de middentravee zijn ieder voorzien van een paneeldeur met een halfrond 2-ruits bovenlicht. Beide deuren zijn voorzien van geprofileerde omlijstingen. De eerste en de vijfde travee zijn beide voorzien van een rondboogvenster met een stolpraam en een halfrond 2-ruits bovenlicht. Evenals rond de deuren zijn hier geprofileerde raamomlijstingen aangebracht. Ter hoogte van de bovenlichten bevinden zich dubbele cordondonlijsten die bij het venster in de eerste travee doorgetrokken zijn tussen bovenlicht en raam. De gevel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

wordt afgesloten door een architraaflijst, een vlak gepleisterd fries en een geprofileerde kroonlijst.

De voor wat de indeling betreft diverse malen gewijzigde LINKER ZIJGEVEL heeft in de linkerhelft drie kleine niet-oorspronkelijke rechthoekige 6-ruits ijzeren ramen en een opgeklampte deur. De rechterhelft heeft dubbele tuindeuren met aan weerszijden een deur. Hierboven bevinden zich vier rechtgesloten vensters met 6-ruits ramen die aan de bovenzijde een halfronde invulling hebben. Uiterst rechts bevinden zich een tweelichts venster met twee half rond afgesloten ramen en een rondboogvenster. Ook deze vensters en deuren zijn vermoedelijk slechts ten dele oorspronkelijk.

De symmetrisch ingedeelde ACHTERGEVEL heeft zowel uiterst links als uiterst rechts een opgeklampte deur. Hiertussen bevinden zich zeven niet-oorspronkelijke, kleine rechthoekige vensters met 6-ruits ijzeren ramen.

Het linker geveldeel van de RECHTER ZIJGEVEL bevat drie rondboogvensters met 6-ruits stolpramen en 2-ruits halfronde bovenlichten. In het dakschild bevinden zich drie niet-oorspronkelijke dakkapellen. In het rechter geveldeel bevinden zich dubbele deuren en rechts hiervan twee ijzeren ramen als in de achtergevel. In het dakschild bevindt zich een zeer grote later aangebrachte dakkapel.

Het INTERIEUR van het pand is met uitzondering van het stalgedeelte aangepast aan de huidige woonfunctie.

Waardering

Neo-Classicistisch KOETSHUIS uit ca.1870.

Architectuurhistorische waarden:

- Het koetshuis is van belang vanwege de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp zoals deze tot uitdrukking komen in de (gaaf bewaard gebleven) hoofdvorm, de bijzondere detaillering van de voorgevel en het materiaalgebruik. Het koetshuis is waarschijnlijk in de jaren rond 1870 gebouwd en hoewel het pand inwendig en voor wat betreft de zijgevels en de achtergevel meerdere malen is gewijzigd vormt het pand een essentieel onderdeel van het totale bijzonder gaaf bewaarde complex.
- Het koetshuis vormt een goed voorbeeld van een in de stijl van het Neo-Classicisme gebouwd koetshuis. Als bijzonderheid geldt dat vormgeving van de voorgevel invloeden vertoont van het werk van de Franse Revolutiearchitecten als C.N. Ledoux.

Stedebouwkundige waarden:

- Het koetshuis vormt een onderdeel van de buitenplaats de Geldersche Toren en heeft als zodanig een ensemblewaarde. Daarnaast is er ook sprake van een situeringswaarde die voortkomt uit de ligging ten opzichte van de toren en de overige bijgebouwen en van de omgeving. Het koetshuis is functioneel gezien onlosmakelijk met de buitenplaats de Geldersche Toren verbonden.

Cultuurhistorische waarden:

- Het koetshuis is typologisch van belang als bijzonder voorbeeld van een dergelijk bouwtype uit het tweede kwart van de negentiende eeuw op een landgoed.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Koetshuis(L)

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Koetsierswoning

Monumentnummer*: 519376

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 september 2001
Kadaster deel/nr: 82946/180

Complexnummer

519372

Complexnaam

De Geldersche Toren

Woonplaats*

Spankeren

Gemeente*

Rheden

Provincie*

Gelderland

Straat*

Zutphensestraatweg

Nr*

4

Toev.*

Postcode*

6956 AC

Woonplaats*

Spankeren

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Dieren

Sectie*

R

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

1249

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

DIENSTWONING (F)in eclectische trant.

Het pand is gebouwd op een nagenoeg rechthoekige plattegrond en heeft één bouwlaag onder een overstekend zadeldak gedekt met gesmoorde Tuile du Nord pannen. Op de nok bevindt zich een bakstenen schoorsteen. Het dak wordt boven voor- en achtergevel afgesloten door geprofileerde windveren die aan de voorzijde bekrond worden door een sierlijke makelaar. Boven de zijgevels bevinden zich mastgoten.

Het pand is opgetrokken in baksteen, gemetseld in kruisverband en heeft een omlopende gepleisterde plint.

De VOORGEVEL is symmetrisch ingedeeld en heeft vier traveeën. De beide hoektraveeën springen in en bevatten ieder een door licht getoogde strek met gele baksteen afgesloten paneeldeur met een bovenlicht met levensboom. Het overstekende zadeldak wordt hier gedragen door gesneden houten kolommen met composiet kapitelen. Hierboven bevinden zich in ajour uitgevoerde houten panelen. In het zich evenwijdig aan de linkerzijgevel bevindende geveldeel is een smal licht getoogd venster aangebracht met een drieruits draairaam met aan de linkerzijde een opgeklampt luik. De twee middelste traveeën worden afgesloten door een puntgevel die voorzien is van een fries met gele verblendsteen en gepleisterde panelen. Tussen de begane grond en de verdieping bevindt zich een geprofileerde cordonlijst. Op de begane grond bevinden twee licht getoogde vensters met strekken als bovengenoemd die beide voorzien zijn van 6-ruits schuiframen met aan weerszijden opgeklampte luiken. Boven de vensters bevinden zich drie gietijzeren rozetankers. De verdieping heeft een rondboogvenster met een 6-ruits

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registregegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

stolpraam. Het venster heeft een zeer fraaie geprofileerde stucomlijsting.

De LINKER ZIJGEVEL heeft voor het linker geveldeel een grote eenvoudige serre. In het dakschild bevindt zich een niet oorspronkelijke dakkapel. Onder de dakrand bevinden zich meerdere smeedijzeren muurankers.

De ACHTERGEVEL heeft uiterst links een klein door een strek gesloten toiletraampje. Hiernaast bevindt zich een licht getoogd venster met een vernieuwd raam. Het rechter geveldeel heeft een groot uitgehakt venster. Tussen de begane grond en de verdieping zijn vier smeedijzeren muurankers aangebracht. De topgevel bevindt zich eveneens een uitgehakt venster.

De RECHTER ZIJGEVEL heeft rechts van het midden een paneeldeur met twee raampjes en een licht getoogd bovenlicht met een levensboom. Verspreid over de gevel zijn onder de daklijst vijf gietijzeren rozetankers aangebracht.

Waardering

DIENSTWONING in eclectische trant.

Architectuurhistorische waarden:

- Het pand is van belang vanwege de gaaf bewaarde hoofdvorm, de bijzondere detaillering en het materiaalgebruik.
- Het pand vormt een bijzonder goed en voor wat betreft de detaillering van de voorgevel zeldzaam voorbeeld van een in eclectische stijl gebouwd landelijk gelegen dienstwoning op een landgoed uit de laatste decennia van de 19de eeuw.

Stedebouwkundige waarden:

- Het pand vormt een onderdeel van het landgoed de Geldersche Toren en heeft een duidelijke situeringswaarde die voortkomt uit de ligging van de toren en de bijgebouwen ten opzichte van elkaar en van de omgeving. De markant aanwezige toren vormt met tuin en bijgebouwen een duidelijke eenheid. Als zodanig heeft de woning ook een ensemblewaarde met de overige bijgebouwen. De woning is functioneel gezien onlosmakelijk met het landgoed De Geldersche Toren verbonden.

Cultuurhistorische waarden:

- het object is van typologisch belang als voorbeeld van een laat-negentiende eeuwse dienstwoning op een landgoed.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Dienstwoning(K4)

Monumentnummer*: 519377

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 september 2001
Kadaster deel/nr: 82946/162

<i>Complexnummer</i>	<i>Complexnaam</i>					
519372	De Geldersche Toren					
<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>				
Spankeren	Rheden	Gelderland				
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Zutphensestraatweg	6	A	6956 AC	Spankeren		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>		<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>	
Dieren	R				1173	

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

De ORANGERIE (C) heeft een rechthoekige grondvorm en in kruisverband gemetselde gevels. De lange gevel aan de tuinzijde heeft afgeschuinde hoeken. Rond het gebouw loopt een plint van hardsteen. Het afgeplatte schilddak is belegd met leien en heeft op elk zijschild één Oeil de Boeuf met een tuimelraampje en op het voorschild aan de ingangszijde drie. Alle gevelhoeken worden geaccentueerd door gepleisterde lisenen met horizontale voegen. Ter plaatse van deze lisenen is het omlopende hoofdgestel gecornist. Het hoofdgestel zelf bestaat uit een geprofileerde architraaflijst, een fries met verticale insnijdingen en een geprofileerde kroonlijst met guttae.

De VOORGEVEL (ingangsgevel) heeft een middendeur in een kozijn met twee kalven, één niet oorspronkelijk kalf tussen de deur en een houten paneel daarboven en het originele geprofileerde kalf tussen dit paneel en het bovenlicht. De deuropening is, evenals alle vensteropeningen, licht getoogd aan de bovenzijde. Aan weerszijden van de voordeur bevindt zich een gekoppeld getoogd kozijn waarvan de middenstijl decoratief is bewerkt. De kozijnen bevatten aan elke zijde van de deur twee 6-ruits empire ramen met een bovenlicht met decoratieve roedenverdeling. Boven de vensteropeningen bevinden zich gekoppelde strekken met van plantenmotieven voorziene geboortestenen. Onder de gekoppelde kozijnen is de plint verhoogd en voorzien van bladmotieven. In de gevel bevindt zich een stichtingssteen met daarop de tekst: "De eerste steen gelegd door Johanna Cecilia Elisabeth Baronesse van Rhemen van den Gelderschen toren" en het jaartal 1880 en in cijfers de maand- en dagaanduiding: 6 mei.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De LINKER ZIJGEVEL bevat vier, per twee gekoppelde, openslaande tuindeuren met glasvulling en horizontale en verticale roedenverdelingen. De bovenlichten boven de deuren zijn als in de voorgevel. De detaillering van de strekken is dezelfde als in de voorgevel. Ook in het schuine geveldeel bevindt zich een openslaande tuindeur.

De ACHTERGEVEL bevat zes gekoppelde openslaande tuindeuren met bovenlichten en gekoppelde gepleisterde afsluitingen met sluitstenen met bloemknoppen en zeer rijk gedetailleerde stucdecoraties met voorstellingen van gereedschappen, kopjes etc. boven de deuren.

Tegen de RECHTER ZIJGEVEL bevindt zich de in 1930 aangebouwde garage met tuinkamer. Deze garage heeft aan de ingangszijde twee grote dubbele paneeldeuren en aan de hogere tuinzijde een vijftal stolpramen met tegeldorpels

Interieur:

De voormalige eetkamer van de orangerie is voorzien van een niet oorspronkelijke maar wél 19de eeuwse houten Neo-Renaissance betimmering, afkomstig uit een pand in Nijmegen. De stucplafonds in de grote zaal zijn niet origineel. De vloer van de grote zaal is voorzien van klinkers en gietijzeren roosters.

Waardering

ORANGERIE in eclectische trant uit 1880.

Architectuurhistorische waarden:

- De orangerie is van belang vanwege de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp die tot uitdrukking komen in de (gaaf bewaard gebleven) hoofdvorm, de bijzonder rijke detaillering en het materiaalgebruik.
- De orangerie vormt een goed voorbeeld van het Eclecticisme in nog door het Neo-Classicisme beïnvloede hoofdvorm.
- De orangerie is van belang vanwege meerdere bijzondere deels oorspronkelijke interieuronderdelen waardoor er sprake is van een bijzondere samenhang tussen exterieur en interieuronderdelen.

Stedenbouwkundigen waarden:

- De orangerie heeft een ensemblewaarde als functioneel onderdeel van de buitenplaats de Geldersche Toren. Als zodanig heeft de orangerie ook een duidelijke situeringswaarde die voortkomt uit de ligging ten opzichte van de toren en de overige bijgebouwen.

Cultuurhistorische waarden:

- De gaaf bewaarde orangerie is typologisch van belang als bijzonder voorbeeld van een rijk gedetailleerde orangerie uit het laatste kwart van de negentiende eeuw.gemeente Rheden. Veel negentiende eeuwse orangeriën zijn inmiddels verdwenen zodat er sprake is van een zekere zeldzaamheidswaarde.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Orangerie

Monumentnummer*: 519378

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 september 2001
Kadaster deel/nr: 82946/167

Complexnummer

519372

Complexnaam

De Geldersche Toren

Woonplaats*

Spankeren

Gemeente*

Rheden

Provincie*

Gelderland

Straat*

Zutphensestraatweg

Nr*

4

Toev.*

Postcode*

6956 AC

Woonplaats*

Spankeren

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Dieren

Sectie*

R

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

1250

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

SCHUUR (E) uit ca.1868-1872 behorende bij de historische buitenplaats "De Geldersche Toren".

De schuur is opgetrokken op een rechthoekige plattegrond en heeft één bouwlaag onder een afgewolfd zadeldak gedekt met rode verbeterde Hollandse pannen. De op verschillende plaatsen herstelde bakstenen gevels zijn ondermeer gemetseld in halfsteensverband en in kruisverband. De kopgevels worden afgesloten door vlechtingen en windveren terwijl de langsgevels worden afgesloten door mastgoten. De deuren zijn geschilderd in de kleuren zwart en geel: de kleuren van de Geldersche Toren.

De symmetrisch ingedeelde voorgevel (N) heeft in het midden een door een segmentboogje afgesloten deeldeuropening die voorzien is van dubbele deuren. Aan weerszijden van de deeldeuropening bevindt zich een door een keperboogje afgesloten zesruits stalraam. Zowel uiterst links als rechts in de gevel bevindt zich een rechtgesloten staldeurtje.

De linker zijgevel bezit zowel uiterst links als rechts een rechtgesloten niet-oorspronkelijk driedelig stalraam.

De achtergevel is identiek aan de voorgevel.

De rechter zijgevel bezit zeven rechtgesloten niet-oorspronkelijke driedelige stalramen. tussen het derde en vierde stalraam bevindt zich een rechtsgesloten staldeurtje.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

SCHUUR uit ca.1868-1872.

Architectuurhistorische waarden:

- Het object is van belang vanwege de gaaf bewaard gebleven hoofdvorm, de nog ten dele oorspronkelijke detaillering en het materiaalgebruik. De schuur is mogelijk blijkens de keperboogjes van de stalraampjes gebouwd ten tijde van de herbouw van de Geldersche Toren en vormt ondanks de wijzigingen in de zijgevels een goed voorbeeld van een schuur uit deze tijd.

Stedenbouwkundige waarden:

- Het object vormt een onderdeel van de buitenplaats de Geldersche Toren en heeft een duidelijke situeringswaarde die voortkomt uit de ligging van de toren en de bijgebouwen ten opzichte van elkaar en van de omgeving. De markant aanwezige toren vormt met tuin en bijgebouwen een duidelijke eenheid. Als zodanig heeft de schuur ook een ensemblewaarde met de overige bijgebouwen. De schuur is functioneel gezien onlosmakelijk met de buitenplaats de Geldersche Toren verbonden.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken
Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.
Boerderij (M)

Functie

Schuur(M)

Monumentnummer*: 519380

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 september 2001
Kadaster deel/nr: 82946/105

Complexnummer
519372

Complexnaam
De Geldersche Toren

Woonplaats*
Leuvenheim

Gemeente*
Rheden

Provincie*
Gelderland

Locatiennaam
Spankeren

Locatieomschrijving
bij Zutphensestraatweg 6A

Kadastrale gemeente*
Dieren

Sectie*
R

Kad. object*

Appartement

Grondperceel
1340

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

Deze vaste STUW (H) is gelegen op punt waar de Laag Soerensebeek in de buitenste gracht stroomt. De stuw is opgetrokken in baksteen, gemetseld in kruisverband en bestaat uit een door een rollaag afgesloten damwand met aan weerszijden een vleugelmuur.

Waardering

STUW Stedebouwkundige waarden:

- Het object vormt een onderdeel van de buitenplaats de Geldersche Toren en heeft een duidelijke situeringswaarde die voortkomt uit de ligging van de toren en de bijgebouwen ten opzichte van elkaar en van de omgeving. De markant aanwezige toren vormt met parkaanleg, bijgebouwen en waterbouwkundige werken een duidelijke eenheid. De stuw is functioneel gezien onlosmakelijk met de buitenplaats de Geldersche Toren verbonden en van belang voor de waterhuishouding op het terrein.

Cultuurhistorische waarden:

- Het object is van typologisch belang als voorbeeld van een eenvoudige vaste stuw uit het derde kwart van de negentiende eeuw.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Weg- en waterbouwkundige werken

Waterkering en -doorlaat

Stuw

Monumentnummer*: 519381

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 september 2001
Kadaster deel/nr: 82946/110

Complexnummer

519372

Complexnaam

De Geldersche Toren

Woonplaats*

Spankeren

Gemeente*

Rheden

Provincie*

Gelderland

Straat*

Zutphensestraatweg

Nr*

8

Toev.*

Postcode*

6956 AC

Woonplaats*

Spankeren

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Dieren

Sectie*

R

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

1340

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

Dit KEER- ANNEX INLAATSLUISJE (I) bevindt zich in een in de buitenste omgrachting gelegen dijklichaam dat de oprijlaan verbindt met het binnen deze omgrachting gelegen kasteelterrein. Aan de noordzijde van de dijk bevindt zich een in baksteen opgetrokken damwand, gemetseld in kruisverband. In het midden bevindt zich een opening waarvoor een schuif met heugelstang en tandwielkast geplaatst is.

Waardering

KEER- ANNEX INLAATSLUISJE

Stedebouwkundige waarden:

- Het object vormt een onderdeel van de buitenplaats de Geldersche Toren en heeft een duidelijke situeringswaarde die voortkomt uit de ligging van de toren en de bijgebouwen ten opzichte van elkaar en van de omgeving. De markant aanwezige toren vormt met parkaanleg, bijgebouwen en waterbouwkundige werken een duidelijke eenheid. Het sluisje is functioneel gezien onlosmakelijk met de buitenplaats de Geldersche Toren verbonden en van belang voor de waterhuishouding op het terrein.

Cultuurhistorische waarden:

- Het object is van typologisch belang als voorbeeld van een eenvoudig, vermoedelijk uit de laatste decennia van de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registregegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

negentiende eeuw daterend, inlaat- en uitwateringssluisje .

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Waterkering en -doorlaat

Waterkering en -doorlaat

Functie

Keersluis

Inlaatsluis

Monumentnummer*: 519382

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 september 2001
Kadaster deel/nr: 82946/94

Complexnummer

519372

Complexnaam

De Geldersche Toren

Woonplaats*

Spankeren

Gemeente*

Rheden

Provincie*

Gelderland

Straat*

Zutphensestraatweg

Nr*

8

Toev.*

Postcode*

6956 AC

Woonplaats*

Spankeren

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Brummen

Sectie*

H

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

1829

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

Nabij de noordwesthoek van de omgrachting bevindt zich dit in een dijklichaam gelegen KEER- ANNEX INLAATSLUISJE (J). Het sluisje bevindt zich nabij het punt waar de smalle Laag-Soerensebeek in een kolk stroomt. De sluis geeft toegang tot een achterliggende, parallel aan de oostelijke bedijking gelegen, sloot die uitwater op de IJssel. Het zichtbare deel van het sluisje heeft een damwand met vleugelmuren, gemetseld in kruisverband. In het midden bevindt zich een opening waarvoor een schuif met heugelstang en tandwielkast geplaatst is.

Waardering

KEER- ANNEX INLAATSLUISJE

Stedebouwkundige waarden:

- Het object vormt een onderdeel van de buitenplaats de Geldersche Toren en heeft een duidelijke situeringswaarde die voortkomt uit de ligging van de toren en de bijgebouwen ten opzichte van elkaar en van de omgeving. De markant aanwezige toren vormt met parkaanleg, bijgebouwen en waterbouwkundige werken een duidelijke eenheid. Het sluisje is functioneel gezien onlosmakelijk met de buitenplaats de Geldersche Toren verbonden en van belang voor de waterhuishouding op het terrein.

Cultuurhistorische waarden:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- Het object is van typologisch belang als voorbeeld van een eenvoudig, vermoedelijk uit de laatste decennia van de negentiende eeuw daterend, inlaat- en uitwateringssluisje .

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Waterkering en -doorlaat

Waterkering en -doorlaat

Functie

Keersluis

Inlaatsluis

Monumentnummer*: 519383

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 september 2001
Kadaster deel/nr: 82946/102

Monumentnaam**

De Geldersche Toren

Complexnummer

519372

Complexnaam

De Geldersche Toren

Woonplaats*

Spankeren

Gemeente*

Rheden

Provincie*

Gelderland

Straat*

Zutphensestraatweg

Nr*

8

Toev.*

Postcode*

6956 AC

Woonplaats*

Spankeren

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Dieren

Sectie*

R

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

1047

Brummen

H

1997

Brummen

H

1829

Brummen

H

2124

Dieren

R

1340

Brummen

H

2953

Dieren

R

1326

Dieren

R

1250

Brummen

H

1810

Dieren

R

1339

Dieren

R

1173

Dieren

R

1051

Dieren

R

1338

Dieren

R

1249

Dieren

R

1046

Brummen

H

1311

Dieren

R

1172

Brummen

H

2947

Brummen

H

1998

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
Brummen	H			1825
Dieren	R			1171

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving

HISTORISCHE PARKAANLEG (K) behorend bij de historische buitenplaats "De Geldersche Toren", gelegen op het grondgebied van de gemeenten Rheden en Brummen. Van de oudste aanleg zoals deze in 1718 bestond zijn nog de lange, rechte oprijlaan met aan weerszijden boomgaarden en de omdijking en omgrachting, deels verbreed tot vijvers, aanwezig. Vanaf de Zutphensestraatweg voert een rechte, met forse eiken beplante, oprijlaan naar de Geldersche Toren. Vanaf de toren gezien is de laan als een zichtas gericht op de toren van de N.H. kerk van Spankeren. Voor de toren ligt een afgerond plein, met in het midden een gazon. Achter de toren ligt een grote vijver, waarin een eiland, dat bereikbaar is via een kleine, vaste brug. Achter de orangerie en de dienstwoning aan de zuidzijde van het plein bevindt zich een door hagen omgeven moestuin met daarin voor de bescherming van ondergeschikt belang zijnde kassen. Aan weerszijden van de oprijlaan liggen bouw- en weilanden en, dicht bij het huis, aanzienlijke restanten van de oude (hoogstam-)boomgaarden. Aan de zuidzijde wordt de boomgaard begrensd door een bomenrij. Ten noorden van de boomgaarden ligt een bosperceel met een grotendeels dichtgegroeid, eenvoudig, padenstelsel. De tweede, gebogen, oprijlaan is met beuken beplant. Van de latere wijzingen naar ontwerp van H. van Lunteren (1780-1848) en zijn zoon S. van Lunteren (1813-1877) in de jaren 1844-1846 resteren nog het bosperceel ten noorden van de boomgaard alsmede de tweede, met beuken beplante, gebogen oprijlaan. Ook het binnen de gracht gelegen terrein aan de noordzijde van de toren, dat ondermeer beplant is met oude eiken en platanen, vormt mogelijk een restant van de landschappelijke aanleg van Van Lunteren.

Waardering

HISTORISCHE PARKAANLEG

(Tuin)architectuurhistorische waarden:

- het park is van belang vanwege de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van de historische gegroeide aanleg waarin zowel restanten aanwezig van een oude al in 1718 aanwezige aanleg en een meer landschappelijke aanleg uit het midden van de negentiende eeuw.
- De onder invloed van de Engelse Landschapstijl ontstane onderdelen van de parkaanleg zijn van belang voor het oeuvre van H. en S. van Lunteren.

Stedebouwkundige waarden:

- De parkaanleg is van belang als structurerend en functioneel onderdeel van het complex.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 521798

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 september 2001
Kadaster deel/nr: 82952/75

Complexnummer

519372

Complexnaam

De Geldersche Toren

Woonplaats*

Leuvenheim

Gemeente*

Brummen

Provincie*

Gelderland

Locatiennaam

Leuvenheim

Locatieomschrijving

buitenplaats De Geldersche Toren

Kadastrale gemeente*

Brummen

Sectie*

H

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

2124

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

Onder invloed van de Neo-Gotiek en het Neo-Classicisme in 1872 tot stand gekomen BRUG (G). De op het grondgebied van de gemeente Brummen gelegen brug is opgenomen in de gebogen oprijlaan aan de noordzijde van het complex en overspant de Laag Soerensebeek. De brug is opgetrokken in baksteen, gemetseld in kruisverband en bezit een boogvormig gewelf met aan weerszijden twee vleugelmuren. In de noordwestelijke vleugelmuur bevindt zich een stichtingsteentje met het bouwjaar 1872. Aan de westzijde van de brug bevinden zich twee van een blokbepleistering voorziene gemetselde kolommen waartussen een neogotisch smeedijzeren hekwerk is aangebracht. Het hekwerk aan de oostzijde is verdwenen en van de beide kolommen staat er nog slechts één overeind. Brokstukken van de andere kolom bevinden zich naast de weg in het talud van de dijk.

Waardering

BRUG uit 1872 met invloeden van de Neo-Gotiek en het Neo-Classicisme.

Architectuurhistorische waarden:

- Het object vormt een goed voorbeeld van een boogbrug uit derde kwart van de negentiende eeuw, waarbij zowel sprake is van neoclassicistische als neogotische elementen

Stedebouwkundige waarden:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- Het object vormt een onderdeel van de buitenplaats de Geldersche Toren en heeft een duidelijke situeringswaarde die voortkomt uit de ligging van de toren en de bijgebouwen ten opzichte van elkaar en van de omgeving. De markant aanwezige toren vormt met parkaanleg, bijgebouwen en waterbouwkundige werken een duidelijke eenheid. De brug is functioneel gezien onlosmakelijk met de buitenplaats De Geldersche Toren verbonden.

Cultuurhistorische waarden:

- Het object is van typologisch belang als voorbeeld van een eenvoudige boogbrug uit het derde kwart van de negentiende eeuw.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Brug(L)